13/03/2025

Η θεσμική παρέμβαση της Εκκλησίας για την έκθεση στην Εθνική Πινακοθήκη και τα όρια στην τέχνη

/ Επικαιρότητα

Συνεχίζονται οι συζητήσεις στον δημόσιο διάλογο για την επίμαχη έκθεση στην Εθνική Πινακοθήκη με τίτλο "Η Σαγήνη του Αλλόκοτου" στην οποία φιλοξενούνται εκθέματα τα οποία προσβάλλουν ιερά πρόσωπα της πίστεώς μας, όπως τον Χριστό, την Παναγία και τον Άγιο Γεώργιο.

Του Νικολάου Ζαΐμη

Η αντιπαράθεση σε πολιτικό επίπεδο έρχεται συνέπεια της ενέργειας του Βουλευτή της ΝΙΚΗΣ **κ. Νίκου Παπαδόπουλου** ο οποίος την περασμένη Δευτέρα εισέβαλε και κατέβασε τα κάδρα χαρακτηρίζοντας τα βλάσφημα για την πίστη μας. Ωστόσο,

εκ διαμέτρου αντίθετη με την πολιτική προσέγγιση είναι η θέση της Εκκλησίας η οποία χαρακτήρισε λυπηρό το φαινόμενο να φιλοξενούνται τέτοιου είδους εκθέματα στην Εθνική Πινακοθήκη, η οποία ανήκει σε όλους τους Έλληνες!

Η ποιμαντική ευθύνη οδηγεί σε θεσμική παρέμβαση της Εκκλησίας

Η μέχρι τώρα οι παρεμβάσεις Ιεραρχών με κείμενά τους και με επιστολές τους προς την αρμόδια Υπουργό Πολιτισμού, Λίνα Μενδώνη, αναφέρονται στο περιεχόμενο των έργων τέχνης όχι με διάθεση λογοκρισίας, αλλά προβληματισμού καθώς έχουμε φτάσει στο σημείο στο όνομα της ελευθερίας μίας συγκεκριμένης τάσης να παραβιάζεται η θρησκευτική ελευθερία και τα πιστεύω μεγάλης μερίδας του λαού. Το ερώτημα που κυριαρχεί είναι: υπάρχει όριο στην ελευθερία της τέχνης ή ο καθένας, με βάση τις ιδεολογικές του αγκυλώσεις, μπορεί να προσβάλει το θρησκευτικό συναίσθημα μεγάλου μέρους πολιτών στο όνομα της τέχνης;

Η απόφαση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου να εκφράσει τη λύπη της για την έκθεση και να πράξει τα δέοντα προς την Ελληνική Κυβέρνηση για το ζήτημα ερμηνεύτηκε από διάφορους δημοσιολογούντες ως μια πράξη επικρότησης της ενέργειας του Βουλευτή. Άποψη η οποία απέχει όμως από την πραγματικότητα καθώς ο σκοπός της παρέμβασης της Εκκλησίας είναι να διαφυλάξει την ιερότητα των προσώπων

της Ορθοδόξου πίστης και συνεπακόλουθα να διαφυλάξει και το ποίμνιο της όταν αυτό προσβάλλεται. Συνεπώς η στάση της Εκκλησίας απέναντι στο ζήτημα δεν είναι πολιτική, αλλά εντάσσεται βαθύτατα στο πλαίσιο της ποιμαντικής της ευθύνης.

Σε πρώτη ανάγνωση τη στάση της Εκκλησίας επιβεβαιώνει και ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, **κ. Παύλος Μαρινάκης**. Μιλώντας εχθές στο ραδιόφωνο του ΣΚΑΙ χαρακτήρισε "θεσμικότατη" την παρέμβαση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου αφού όπως είπε *"εκπροσωπεί τους πιστούς και ως προς το πλαίσιο της λειτουργίας και της Εκκλησίας, είναι απολύτως θεμιτή"*.

Η επιστολή στον Πρωθυπουργό και τα όρια στην τέχνη

Η θεσμική παρέμβαση της Εκκλησίας θα γίνει με επιστολή προς τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη. Όπως ανέφερε στο Πρώτο Πρόγραμμα στο ραδιόφωνο της ΕΡΤ ο Εκπρόσωπος Τύπου της ΔΙΣ, **Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεος**: *«Πήραμε εμείς μία απόφαση να εκφράσουμε τη λύπη μας για αυτό το γεγονός προς την κυβέρνηση. Ασφαλώς θα σταλεί κάποια επιστολή στον πρωθυπουργό. Δεν συντάξαμε το κείμενο της επιστολής. Δεν ξέρω το κείμενο. Είπαμε ότι πρέπει να προστατεύεται η ελευθερία του καθενός φυσικά, αλλά και η ελευθερία και των άλλων. Γιατί για παράδειγμα, ο Καντ έχει πει το χαρακτηριστικό, η ελευθερία του ενός σταματά εκεί που αρχίζουν να θίγονται τα όρια της ελευθερίας των άλλων. Εκείνο το οποίο ετέθη είναι ότι θα εκφραστούν νομικά επιχειρήματα, πολιτιστικά επιχειρήματα. Αναμένεται η επιστολή και επί τη βάσει της επιστολής, να γίνει κριτική*

». Σύμφωνα πάντως με τα όσα είπε ο Σεβασμιώτατος, πριν γίνει γνωστό το συμβάν στην Εθνική Πινακοθήκη η Ιερά Σύνοδος είχε λάβει γνώση για το περιεχόμενο της έκθεσης καθώς τέθηκε από Συνοδικό Μέλος.

Οι δημόσιες τοποθετήσεις Ιεραρχών συνεχίζονται με τον **Μητροπολίτη Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομο**, μετά την παρέμβασή του με γραπτό κείμενο, να τοποθετείται και στο Πρώτο Πρόγραμμα. Ο Σεβασμιώτατος αποδοκίμασε την ενέργεια του Βουλευτή, σημειώνοντας ότι "μπορούσε να εκφράσει την αντίθεσή του και την αντίρρησή του με έναν κόσμιο τρόπο και όχι να βγει και να την εκφράσει με βία". Ο Μητροπολίτης κ. Χρυσόστομος τόνισε ότι και η τέχνη έχει όρια. *"Και βέβαια έχει όρια η τέχνη. Και το ίδιο το τεχνούργημα, αν θέλετε, η ίδια η καλλιτεχνική ή τεχνική δημιουργία σέβεται αυτούς που βλέπουν το αντικείμενο αυτό αλλά και αυτό το οποίο απεικονίζει. Δηλαδή να πω κάτι; Είναι δυνατόν να προσωποποιείται η εικόνα της Παναγίας με τον τρόπο τον οποίο προσωποποιείται στη συγκεκριμένη απεικόνιση; (...). Τα συγκεκριμένα έργα, κατά συνέπεια, προσέβαλαν το θρησκευτικό συναίσθημα των Χριστιανών. Όχι μόνο των Ελλήνων αλλά κάθε Χριστιανού. Δεν είναι θέμα εθνικό. Προσέβαλαν το συναίσθημα, την πίστη και την θρησκευτικότητα των χριστιανών (...)"*, είπε. (**Διαβάστε ΕΔΩ αναλυτικά**)

Την άμεση απομάκρυνση των εκθεμάτων από την Εθνική Πινακοθήκη ζητά η Ιερά Μητρόπολη Γλυφάδας. κάνοντας λόγο, μεταξύ άλλων, για *«καρικατούρες»* με τις οποίες *«καθυβρίζονται τόσο τά ἱερά Πρόσωπα πού ἀπεικονίζονται, ὅσο καί ὅλοι ἐμεῖς πού τιμᾶμε τά Πρόσωπα αυτά»*. *“Ζητοῦμε ΝΑ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΘΟΥΝ ΑΜΕΣΑ οἱ βλάσφημες κακοτεχνίες τοῦ Χριστοφόρου Κατσαδιώτη που προσβάλλουν τήν Ὀρθόδοξη Χριστιανική πίστη ἀπό τήν ἔκθεση τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης, μέ τίτλο “Η Σαγήνη τοῦ Ἀλλόκοτου””*, καταλήγει η Ιερά Μητρόπολη Γλυφάδας. (**Διαβάστε ΕΔΩ αναλυτικά**)